

2 हिमाचलप्रदेशे ग्रीष्मकालीनेषु विद्यालयेषु पञ्चमाष्टम्योः कक्षयोः विद्यार्थिनां अतिरिक्ता कक्षा

3 सर्वोच्चन्यायालयेन दिल्लीसर्वकारेण केन्द्रीयस्वास्थ्य-मन्त्रालयेनसहमतिपत्रे हस्ताक्षरं कर्तुं निर्देशे स्थगनस्य निर्देशः प्रदत्तः

5 श्रीरामायणकथा, उत्तरकाण्डम्!
(चतुष्पञ्चाशत्तमः सर्गः)
अश्वमेधयज्ञस्य प्रस्तावः।

राष्ट्रियखेलपुरस्कारान् प्रदत्तवती राष्ट्रपतिः द्रौपदीमुर्मुः

हिमसंस्कृतवार्ताः। राष्ट्रपतिः द्रौपदीमुर्मुः नवदिल्ल्याम् राष्ट्रपतिभवेन चतुर्विंशत्यधिकद्विसहस्रतमवर्षस्य राष्ट्रिय-खेल-पुरस्कारान् प्रदत्तवती। विध-चतुरङ्ग-विजेता डी. गुकेशः, पेरिस-ओलिम्पिक्-क्रीडायां पदकद्वयविजेत्री मनुभाकरः, पुरुष हाकी-दलनायकः हरमनप्रीतसिंहः पेरिस-पैरालम्पिक्-क्रीडायां स्वर्णपदकविजेता प्रवीणकुमारः

च प्रतिष्ठितेन मेजर-ध्यान-चन्द-खेल-रत्न-पुरस्कारेण अलङ्कृताः अभवन्। अवधेयम् वर्तते यत् क्रीडाक्षेत्रे चतुर्षु वर्षेषु क्रीडकस्य अद्भुतस्य उत्कृष्टस्य च प्रदर्शनस्य कृते अयं पुरस्कारः प्रदीयते। पैरा-शूटिङ्ग-प्रशिक्षकः सुभाषराणा, लक्ष्यभेदकक्रीडा-प्रशिक्षकः दीपाली देशपाण्डेः, हाकी-प्रशिक्षकः सन्दीप-साङ्गवानः बैडमिण्टन-प्रशिक्षकः एस्.

मुरलीधरन इत्येषः पादकन्दुक प्रशिक्षकः अरमानन्दो अग्रेलो कोलाको च प्रतिष्ठितेन द्रोणाचार्यपुरस्कारेण सम्मानिताः। अपरत्र अर्जुनपुरस्कारः द्वात्रिंशत् क्रीडकेभ्यः प्रदत्तः। अवधेयम् वर्तते यत् अर्जुनपुरस्कारप्राप्तक्रीडकेषु क्रीडिका ज्योति-याराजी तथा च अन्तु-रानी, मुष्टामुष्टि पदक विजेत्र्यौ नीतु स्वीटी इत्येषा च चतुरङ्ग-क्रीडकः वाण्टिका अग्रवालः हाकी-क्रीडकाः सलीमा टेटे, अभिषेकः, सञ्जयः, जर्मनप्रीत सिङ्गः सुखजीत सिंहः च सन्ति। चण्डीगढ-विश्वविद्यालयः खेलो-इण्डिया-विश्वविद्यालय-क्रीडासु समग्रतया सर्वोच्चं प्रदर्शनं कुर्वन् विश्वविद्यालयः इति मौलानाअबुल कलाम्-आजाद् (माका) इति पुरस्कारम् अवाप्नोत्

सुभाषितम्

अन्नदानं परं दानं
विद्यादानमतः परम्।
अन्नेन क्षणिका तृप्तिः
यावज्जीवं च विद्यया॥

हिन्द्यर्थः- अन्न का दान परम दान है और विद्या का दान भी परम दान दान है किन्तु दान में अन्न प्राप्त करने वाले को कुछ क्षणों के लिए ही तृप्ति प्राप्त होती है जबकि दान में विद्या प्राप्त करने वाला अपनी विद्या से आजीविका कमा कर जीवनपर्यन्त तृप्ति प्राप्त करता है।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
himsanskritvartam
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

प्रधानमन्त्रिणा भारतमोबिलिटी-ग्लोबल-एक्सपो-इत्यस्य उद्घाटनम् कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना नवदिल्ल्यां भारतमोबिलिटी-ग्लोबल-एक्सपो-इत्यस्य उद्घाटनम् कृतम्। तेन हरितप्रौद्योगिकी-मेक-इन-इण्डियेति अभियानेन सह प्रशासनस्य समर्थनविषयादिषु बलं ददता मोबिलिटीति जङ्गमक्षेत्रे निवेशस्थलत्वेन भारतस्य सम्भावनायां समुल्लेखो विहितः। प्रधानमन्त्रिणा विषयोऽयं सबलं प्रतिपादितः यत् मोबिलिटीति क्षेत्रे उज्ज्वलभविष्याकाङ्क्षिभ्यः निवेशकेभ्यः भारतदेशः एकः उत्तमः गन्तव्यः अस्तीति। वर्षेऽस्मिन् भारत-मोबिलिटी-एक्सपो इत्यस्य विस्तार-विषये प्रकाशं पातयन् श्रीमोदी अवदत् यत् गतवर्षे अष्टशताधिकैः प्रदर्शकैः भागो भजितः, सार्धकलक्षाधिकैश्च जनैः एक्सपो इत्यस्य परिभ्रमणं कृतमासीत्। भारत-मोबिलिटी-ग्लोबल-एक्सपो इत्यस्य विषयोऽस्ति-सीमापार-भविष्यस्य आटोमोटिव-मूल्य-शृङ्खलायाः सह निर्माणमिति। समागमेऽस्मिन् अस्य मासस्य एकोन-विंशदिनाङ्कतः द्वाविंशति-दिनाङ्कपर्यन्तं सर्वेभ्यः आगन्तुकेभ्यः निःशुल्कं प्रवेशो विद्यते। आयोजनञ्च नवदिल्ल्याः भारतमण्डपम् इत्यत्र वर्तते।

रुसदेशस्य सेनायां सेवारताः द्वादश-सङ्ख्यकाः भारतीयैः सङ्घर्षे दिवङ्गताः

हिमसंस्कृतवार्ताः। रुसदेशस्य सेनायां सेवारताः आहत्य द्वादशसङ्ख्यकाः भारतीयैः सङ्घर्षे दिवङ्गताः साम्प्रतं यावत् षोडशजनाः विलुप्ताः सन्ति।

नवदिल्ल्यां वार्ताहरान् सूचयन् विदेशमन्त्रालयस्य प्रवक्ता संसूचयत् यत् केरल-वास्तव्यस्य बिनिल-बाबू-इत्यस्य मृत्युः दुर्भाग्यपूर्णस्ति मन्त्रालयेन च तस्यपरिवारं प्रति शोकः प्रकटितः। श्रीजायसवालः प्रोक्तवान् यत् साम्प्रतं यावत् सेनायां सेवारताः षण्णवतिभारतीय नागरिकाः भारतदेशं प्रत्यागतवन्तः, अपि च रुसदेशीयेन सेनया तेभ्यः अवकाशः प्रदत्तः। बाङ्ग्लादेशस्थिते प्रवदन् प्रवक्ता कथितवान् यत् भारतं बाङ्ग्लादेशेन सह मैत्रीपूर्णं सम्बन्धं वाञ्छतीति।

नूतानानाम् आपराधिक त्रयाणां विधीनां क्रियान्वयनस्य समीक्षाम् अकरोत् केन्द्रीय-गृहमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीय-गृहमन्त्री अमितशाहः मध्यप्रदेशे नूतानानाम् आपराधिक त्रयाणां विधीनां क्रियान्वयनस्य समीक्षाम् अकरोत्। मध्यप्रदेशस्य मुख्यमन्त्रिणः मोहनयादवस्य नेतृत्वे समागतेन एकेन प्रतिनिधिमण्डलेन सह गृहमन्त्री, नवदिल्ल्याम् उपवेशनम् अकरोत्। उपवेशनेऽस्मिन् गृहसचिवेन गोविन्दमोहनेन सह अन्ये वरिष्ठाधिकारिणश्च उपस्थिताः आसन्।

गाजा क्षेत्रे युद्ध-विरामस्य कार्यान्वयनाय एका सन्धिः प्रख्यापिता-नेतन्याहू

हिमसंस्कृतवार्ताः। इजराइलदेशीयेन प्रधानमन्त्रिणा बेंजामिननेतन्याहू इत्यनेन पुष्टिः कृता यत् इजराइलहमासयोः मध्ये कतरदेशे गहनवार्तानन्तरं बन्धकानां विमुक्तये अथ च गाजा क्षेत्रे युद्ध-विरामस्य कार्यान्वयनाय एका सन्धिः प्रख्यापिता। पञ्चदशमासेभ्यः प्रचल्यमानस्य सङ्घर्षस्य विरामदिशि अयं महत्त्वपूर्णपदक्षेपो वर्तते। इजराइल-देशेन गृहीतानां फिलिस्तीन देशीयनां बन्धकानां विनिमयरूपेण हमाससमूहेन गृहीतानां द्वादश बन्धकानां विमोचनं भविष्यति

नासिकराजमार्ग-दुर्घटनायां नवजनाः दिवङ्गताः

हिमसंस्कृतवार्ताः। महाराष्ट्रे गतप्रातः पुणे-नासिक-राजमार्गे जातायाम् एकस्यां मार्ग-दुर्घटनायां न्यूनतिन्यूनं नवजनाः दिवङ्गताः। इयं दुर्घटना तदा घटिता यदा एकं टैम्पोवाहनं एकेन मिनीवैन इत्याख्येन वाहनेन दुर्घटितम्। पुणेग्रामीणस्य आरक्षि-अधीक्षकः पङ्कज-देशमुखः सूचितवान् यत् मिनीवैन इति वाहनं नारायणगांवनगरं प्रति गच्छन् आसीत्।

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्पुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

पाकिस्तानम्- इमरानखानाय
भूम्यावन्त-भ्रष्टाचारप्रकरणे
चतुर्दशवर्षाणां कारावासदण्डः

हिमसंस्कृतवार्ताः। पाकिस्तानदेशस्य पूर्वप्रधानमन्त्रिणे इमरानखानाय अलकादिर-द्रष्ट इत्यनेन सम्बद्धे भूम्यावन्त-भ्रष्टाचारप्रकरणे चतुर्दशवर्षाणां कारावासदण्डः भ्रष्टाचार निरोधी-न्यायालयेन श्रावितः। अनेनैव सह तस्य भार्यायै बुशरा बीबी इत्यस्यै च सप्तवर्षाणां कारावासदण्डः श्रावितः। दण्डोऽयं नवत्युत्तरैकशत-मिलियन पाउण्ड-परिमितस्य प्रवृत्तना प्रकरणे भ्रष्टाचार विरोध-न्यायालयस्य न्यायाधिकारिणा नासिर-जावेद-राणा इत्यनेन श्रावितः। क्रिकेटक्रीडकात् जननेतृत्व-क्षेत्रे समागतः इमरानखानः त्रयोविंशत्यधिकद्विसहस्र-वर्षस्य अग्रस्तामासात् कारावासे एव अस्ति।

हिमाचलप्रदेशे ग्रीष्मकालीनेषु विद्यालयेषु पञ्चमाष्टम्योः कक्षयोः विद्यार्थिनां अतिरिक्ता कक्षा

हिमसंस्कृतवार्ता: शिमला। हिमाचलप्रदेशे ग्रीष्मकालीनेषु विद्यालयेषु पञ्चमाष्टम्योः कक्षयोः विद्यार्थिनां अतिरिक्ता कक्षा भविष्यति। अस्मिन् वर्षे एतयोः कक्षयोः न्यूनतमं अङ्कं प्राप्यैव विद्यार्थिनः उत्तीर्णा भविष्यन्ति। अतः प्रारम्भिक शिक्षायाः निदेशालयेन जनपदशिक्षा अधिकारिणः प्रति विद्यार्थिनां दोषानां परिहाराय निर्देशः प्रदत्तः। फरवरीमासे विद्यालयेषु एतयोः कक्षयोः विद्यार्थिनां अतिरिक्ता कक्षाः आयोजनीया इति निर्दिष्टम्। प्रारम्भिक शिक्षानिदेशकः आशीषः कोहली उक्तवान् यत् 'नो डिटेंशन पॉलिसी' हिमाचल सर्वकारेण समाप्ता, अतः अस्मिन् शिक्षासत्रे एव ग्रीष्मकालीनेषु विद्यालयेषु एषा व्यवस्था आरम्भ्यते।

केंद्रसर्वकारेण दिसम्बर २०२४ मासे शिक्षायाः अधिकारः अधिनियमं २००९ संशोधनं कृत्वा केंद्रीयविद्यालयेषु प्रवर्तयितुं निर्णीतम्। एतदनुसारं प्रदेशसर्वकारेण अपि 'नो डिटेंशन पॉलिसी' समाप्ता। यद्यपि वर्षे २०१९ एव प्रदेश सर्वकारेण पञ्चमीं अष्टमीं च कक्ष्यायां न्यूनतमं अङ्कं प्राप्यैव विद्यार्थिनः आगायकक्ष्यायां प्रेषयितुं निर्णीतं, किन्तु तत्कालीन-भाजपासर्वकारेण तत्र कठोरं पालनं न कृतम्। मुख्यमंत्री सुक्खुः निरन्तरं गुणात्मक शिक्षायाः महत्त्वं प्रदर्शयन्ति। तस्मिन्नेव परिप्रेक्ष्ये केंद्रसर्वकारस्य निर्णयस्य आगमनेन प्रदेशे अपि 'नो डिटेंशन पॉलिसी' समाप्ता। शिक्षानिदेशकः आशीषः कोहली उक्तवान् यत् अस्मिन् शिक्षासत्रे प्रवर्तमानायाः व्यवस्थायाः परिणामस्वरूपं विद्यार्थिनां अतिरिक्ता पाठाः आयोजनीया इति निर्णीतम्। अतिरिक्तेषु पाठेषु विद्यार्थिनां अध्ययनसम्बन्धिनः दोषाः परिहर्तव्याः। सः उक्तवान् यत् वार्षिकपरीक्षायां असफलः विद्यार्थी पुनः अवसरं लभते। पुनरपि यदि सः न्यूनतमं अङ्कं प्राप्तुं न शक्नोति तर्हि सः पुरातन कक्ष्यायामेव स्थगयिष्यति।

बिलासपुरे प्रथमं द्वीपपर्यटनकेन्द्रं भविष्यति, सरोवरस्य त्रीणि स्थानानि चयनितानि सन्ति, आगामिसप्ताहे निविदा निर्गता भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - बिलासपुरम्। बिलासपुरे जलपर्यटनानन्तरं अधुना द्वीपपर्यटनं प्रफुल्लितं भविष्यति। उपायुक्तः आबिदहसैनः सादिकः नूतनस्य उपक्रमस्य कार्यं आरम्भवान् यस्य कृते गोबिन्दसागरसरोवरस्य मध्ये त्रयः द्वीपाः चयनिताः सन्ति। अस्य कृते बीबीएमबी-प्रबन्धनेन सह अपि चर्चाः कृताः सन्ति। जिलाप्रशासनं आगामिसप्ताहे निविदां प्लवति तथा च एतानि चयनितस्थलानि अनुबन्धे दत्तानि भविष्यन्ति, येन सर्वकाराय राजस्वं प्राप्यते, जन्मदिवसः, विवाहादिसहितकार्यक्रमानाम् आयोजनार्थं जनसमूहस्य कृते उपयुक्तं स्थानं भविष्यति। जलपर्यटनेन सह हिमाचले द्वीपपर्यटनस्य कार्यमपि आरम्भम् अस्ति। बिलासपुरस्य गोबिन्दसागरसरोवरात् आरम्भ्यते। सरोवरस्य ज्योरीपत्तनस्य समीपे स्थितस्य द्वीपस्य पर्यटनार्थं विकासस्य निर्णयः कृतः अस्ति, यस्य कृते उपायुक्तस्य नेतृत्वे अधिकारिणां दलेन किञ्चित्कालपूर्वं संयुक्तं भ्रमणं कृतम् आसीत् उपायुक्तः आबिदहसैनसादिकः अवदत् यत् आगामिसप्ताहे निविदा निर्गता भविष्यति।

सर्वकारः जनसमूहः च सुविधाः प्राप्स्यन्ति

त्रीणि अपि स्थलानि अनुबन्धे दत्तानि भविष्यन्ति यत्र आयोजनानि कर्तुं शक्यन्ते। पिकनिकस्थानं भविष्यति चेदपि पर्यटकानां कृते सरोवरस्य मध्ये भ्रमणार्थं भिन्नं आकर्षणमपि भविष्यति। एषा योजना न केवलं जीएसटीरूपेण सर्वकाराय राजस्वं जनयिष्यति अपितु पार्टि-विवाह-समारोहादिषु जनानां कृते उपयुक्तानि स्थलानि अपि प्रदास्यति। द्वीपपर्यटनेन सह कोलबन्धे जलपर्यटनस्य, साहसिकक्रीडायाः च प्रचारार्थं प्रयत्नाः अपि प्रचलन्ति। कोलबन्धे कूज-यानस्य, शिकारा-इत्यस्य च चालनार्थं शीघ्रमेव निविदा निर्गता भविष्यति।

मुख्यमंत्री सुक्खुः : ढगवार-दुग्धप्रसंस्करण-एककं ग्रामीण- अर्थव्यवस्थां सुदृढं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - धर्मशाला। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः उक्तवान् यत् धर्मशालाविधानसभाक्षेत्रस्य ढगवारे अत्याधुनिकस्य दुग्धप्रसंस्करण-एककस्य शिलान्यासः प्रायः २५० कोटिरूप्यकाणां व्ययेन भविष्यति। अनेन ग्राम्य-अर्थव्यवस्था सुदृढा भविष्यति। ग्रामीण अर्थव्यवस्थां सुदृढं करणं राज्यसर्वकारस्य प्राथमिकता अस्ति। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः धर्मशालायां मीडियाभिः सह वार्तालापं कुर्वन् एवम् उक्तवान्। सः अवदत् यत् काङ्गड़ामण्डलस्य विकासः सर्वकारस्य प्राथमिकता अस्ति तथा च विकासस्य गतिं त्वरयितुं क्षेत्रस्य एतादृशाः प्रवासाः आवश्यकाः सन्ति। विभिन्नक्षेत्रेषु गत्वा सर्वकारः जनानां समस्याः अवगन्तुं प्रयतते, तेषां समाधानाय च निरन्तरं कार्यं कुर्वन् अस्ति। मुख्यमंत्री अवदत् यत् सर्वकारः प्रतिसेटकं ४५ रूप्यकेण गोदुग्धं, प्रतिसेटकं ५५ रूप्यकेण महिषदुग्धं च क्रीणाति। एतदतिरिक्तं प्राकृतिककृषिद्वारा उत्पादितं मक्कासस्य प्रतिकिलो ३० रूप्यकेण, गोधूमस्य क्रयणं प्रतिकिलो ४० रूप्यकेण क्रियते। अस्मिन् वर्षे राज्यसर्वकारेण प्राकृतिककृषिपद्धत्या उत्पादितस्य ४००० मेट्रिकटनस्य मक्कासस्यस्य क्रयणं कृतम् अस्ति। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् मनरेगायां दैनिकवेतनं ऐतिहासिकरूपेण ६० रूप्यकेण वर्धितम् अस्ति, येन २४० रूप्यकाणां तः ३०० रूप्यकाणां यावत् भवति। ग्राम्य-अर्थव्यवस्थायाः अधिकं सुदृढीकरणाय भविष्ये अधिकानि पदानि क्रियन्ते इति सः अवदत्। अस्मिन् अवसरे लोकनिर्माणमंत्री विक्रमादित्यसिंहः, आयुषमंत्री यादविन्द्रः गोमा, हिमाचलपर्यटनविकासनिगमस्य अध्यक्षः आर.एस. बाली, राज्ययोजनामण्डलस्य उपाध्यक्षः भवानीसिंहः पठानिया, उपमुख्यसचिवतः केवलसिंहः पठानिया, विधायकः आशीषबुटेलः, मुख्यमंत्रिणः (सूचना प्रौद्योगिकी एवं नवाचारः) गोकुल बुटेलः, अध्यक्षः, हिमाचलप्रदेशराज्यसहकारी-कृषि एवं ग्रामीणविकासबैंक, संजयचौहानः, अध्यक्षः, कांगड़ासहकारी-प्राथमिक-कृषि एवं ग्रामीणविकासबैंक, रामचन्द्रपठानिया, कांगड़ाकेन्द्रीयसहकारीवित्तकोषस्य अध्यक्षः कुलदीपसिंहः पठानिया, कांग्रेसनेता देवेन्द्र जग्गी, धर्मशाला नगरनिगमस्य महापौर नीना शर्मा, उपायुक्तः हेमराजः बैरवा, पुलिसाधिक्षिका शालिनी अग्रिहोत्री उपस्थिता अभवन्।

हिमाचले जन्ममृत्योः पञ्जीकरणं अधुना केवलं अन्तर्जालद्वारा एव भविष्यति

द्वे अधिसूचने निर्गते, जिला परिषद-बीडीसी क्षेत्र न विभाज्यते

संशोधनस्य नाम जन्ममृत्युपञ्जीकरणसंशोधनविधानम् २०२४ इति कृतम् अस्ति।

द्वे अधिसूचने निर्गते जिलापरिषद-बीडीसी क्षेत्रं न विभाज्यते

तत्सङ्गमे राज्ये पंचायतनिर्वाचनात् पूर्वं पंचायतीरार्जनियमेषु संशोधनं कृतम् अस्ति। अधिसूचनानुसारम् अधुना जिलापरिषदः बीडीसीक्षेत्रं च परिसीमनस्य द्वयोः भागयोः न विभक्तं भविष्यति। सम्पूर्णा ग्रामसभा जिलापरिषदि आगमिष्यति। पंचायतस्य सम्पूर्णं अवशिष्टं जिलापरिषदि समाविष्टं भविष्यति तथा च पंचायतसमित्याः अपि पूर्णतया जिलापरिषदि समाविष्टाः भविष्यन्ति। एतस्य अतिरिक्तं पंचायतनिर्वाचनमपि अधुना निर्वाचन-आयोगस्य पञ्जी एव करिष्यते। पंचायतनिर्वाचनेषु उपायुक्तस्य निर्वाचनपदाधिकारी नियुक्तिः भविष्यति। पंचायतनिर्वाचनात् सप्तदिनपूर्वं निर्वाचनकार्यक्रमस्य निर्णयः भविष्यति। पंचायतनिर्वाचनस्य नामांकनस्य निवृत्ति-तिथिः निर्धारिता क्रियते। एतदतिरिक्तं पंचायतनिर्वाचनानां कृते पर्यवेक्षकशक्तिः प्रदत्ता अस्ति।

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। स्वास्थ्यविभागेन जन्ममृत्युपञ्जीकरणविधाने संशोधनं कृतम् अस्ति। अधुना जन्मप्रमाणपत्रे तिथयः दिवसः च द्वयोः अङ्कयोः पञ्जीकृतः भविष्यति, जन्मतिथिः तु चतुर्भिः अङ्कैः पञ्जीकृतं भविष्यति। जन्मनः ३० दिवसेषु पञ्जीकरणं करणं अनिवार्यं भविष्यति। पञ्जीकरणं केवलं ऑनलाइन-माध्यमेन एव सम्भवं भविष्यति। अस्मिन् विषये स्वास्थ्यविभागेन अधिसूचना प्रसारिता अस्ति। अस्मिन् विषये स्वास्थ्यसचिवः एम. सुधा. देवी अवदत् यत् मृत्युप्रमाणपत्रे अपि मृत्युकारणं वक्तव्यं भविष्यति। अस्य

॥ महाकुम्भः 2025 ॥ उत्तरप्रदेशस्य हस्तशिल्पकारेभ्यः प्राप्तं संगमविपणी, व्यापारस्य मूल्यं 35 कोटिरूप्यकाणि भविष्यति

सङ्गमनगरे हस्तशिल्पस्य वैभवः, ६००० वर्गमीटर् मध्ये अलङ्कृतः ओडीओपी प्रदर्शनी -- मेलाक्षेत्रे फ्लिपकार्टस्य मञ्चे निःशुल्क-विक्रयस्य अवसरः

हिमसंस्कृतवार्ता: अंशुगप्ता महाकुम्भनगरम्, 18 जनवरीमासः। उत्तरप्रदेशस्य हस्तशिल्पिनां कृते महाकुम्भः सुवर्णमयः अवसरः सिद्धः भवति। प्रयागराजस्य संगम इत्यत्र आयोजिते अस्मिन् मेगा महोत्सवे ६००० वर्गमीटर् क्षेत्रे 'एकः जिला, एकः उत्पादः' इत्यस्य भव्यप्रदर्शनी आयोजिता अस्ति। अत्र कालीनम्, जरी-जर्दोजी, फिरोजाबादस्य काचक्रीडासामग्री, बनारसस्य काष्ठक्रीडा-अन्ते हस्तशिल्पपदार्थाः च भक्तानां आकर्षणकेन्द्रं तिष्ठन्ति। प्रयागराजविभागस्य संयुक्तायुक्तः उद्योगाः शरद टण्डन् इत्यनेन उक्तं यत् २०१९ तमे वर्षे महाकुम्भतः ४.३० कोटिरूप्यकाणां व्यापारः आसीत्, यदा तु अस्मिन् समये ३५ कोटिरूप्यकाणां यावत् व्यापारस्य सम्भावना वर्तते। एतेन रोजगारस्य लघु उद्यमिनः च नूतना दिशा प्रदास्यन्ति। व्यापारस्य, रोजगारस्य च नूतनाः अवसराः भविष्यन्ति।

फ्लिपकार्ट स्वस्य मञ्चे निःशुल्कविक्रयस्य अवसरं ददाति फ्लिपकार्ट इत्यनेन महाकुम्भनगरे अपि स्वस्य स्तम्भः स्थापितः अस्ति। अत्र उद्यमिनः स्वस्य मञ्चे निःशुल्कम् उत्पादानाम् विक्रयणस्य अवसरं प्राप्नुवन्ति। फ्लिपकार्ट-स्टाले शॉपिङ्ग-कर्तृणाम् आगन्तुकानां च विशालः समूहः दृश्यते। फिरोजाबादम्, कुशीनगरम्, काशी इत्यादीनाम् शिल्पः एवं जीआई उत्पादानां प्रदर्शनम्

काशी-नगरस्य शिल्पिभिः प्रदर्शनीयां काष्ठक्रीडासामग्री, बनारसीब्रोकेड्, धातुविश्रामः, धातुकास्टिङ्ग् इत्यादीनि ७५ उत्पादानानि प्रस्तुतानि सन्ति। जीआई (भौगोलिक संकेत) विशेषज्ञ डॉ. रजनीकांत इत्यनेन उक्तं यत् ओडीओपी योजनायाः अन्तर्गतं उत्तरप्रदेशस्य ७५ जीआई उत्पादाः प्रदर्शिताः सन्ति। एतेषु वाराणसीयाः लालमिरचः, बनारसीसाडी, लाल अमरुदः, प्रतापगढस्य आम्ला, मिर्जापुरस्य पीतलस्य पात्राणि, गोरखपुरस्य टेराकोटा च सन्ति। कुशीनगरस्य कालीनाः, फिरोजाबादस्य काचक्रीडासामग्रीः, पात्राणि च अपि अस्याः प्रदर्शनीयाः आकर्षणं वर्तते। डॉ. रजनीकान्तः अवदत् यत् ७५ जीआई उत्पादेषु ३४ काशीक्षेत्रस्य सन्ति। एतेषाम् उत्पादानाम् परिचयं रक्षणं च दातुं जीआई टैग् प्राप्तुं सः महत्त्वपूर्णं भूमिकां निर्वहति। तेन सह ठण्डै, लालपेडा, बनारसी तबला, भित्तिचित्रम् इत्यादीनि बनारसस्य विशेषसृष्टीनां विश्वे आनेतुं प्रयत्नाः अपि क्रियन्ते।

महाकुम्भे वृत्त्यावसरेषु नवीनतायाश्च प्रवर्धनं प्राप्तम्

उत्तरप्रदेशस्य एमएसएमई विभागस्य मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथस्य च निर्देशने ओडीओपी योजनायाः एतत् आयोजनं राज्यस्य हस्तशिल्पस्य कुटीरस्य च उद्योगस्य प्रचारार्थं अभूत्पूर्वप्रयासः अस्ति। महाकुम्भः न केवलं आध्यात्मिकं सांस्कृतिकपरिचयं सुदृढं करोति अपितु उद्यमिनः कृते विशालव्यापारमञ्चः अपि अभवत्। यत्र भारतात् विदेशात् च जनाः आगत्य हस्तशिल्पिनां उत्पादान् रोचन्ते क्रयणं च कुर्वन्ति।

स्थूलतां न्यूनीकृत्य निःशुल्कं प्रत्यग्रं पिष्टं प्राप्नुवन्तु

हिमसंस्कृतवार्ता: अंशुगप्ता महाकुम्भनगरम्, 18 जनवरीमासः। गाजियाबाद-नगरस्य अभियांत्रिकी-उद्योगस्य एकः अद्वितीयः उत्पादः महाकुम्भ-२०२५ तमे वर्षे ओडीओपी-प्रदर्शने जनानां ध्यानम् आकर्षयति। अयं पादचालितः पिष्टक्रे न केवलं नवीनं पिष्टम् उत्पादयति, अपितु तस्य उपयोगं कुर्वन् व्यक्तिः व्यायामं कृत्वा अपि स्वस्थः भवितुम् अर्हति। एतत् यन्त्रं भक्तानां कृते निःशुल्कं पिष्टं पिष्टं करोति। एतत् अद्वितीयं यन्त्रं द्रष्टुं उपयोगं च कर्तुं मीडियाकेन्द्रस्य समीपे अस्याः प्रदर्शनीयां बहुसंख्याकाः जनाः आगच्छन्ति। यन्त्रेण केवलं २० निमेषेषु १ किलो गोधूमस्य, कुक्कुटस्य, जोवरस्य वा बाजरे वा सूक्ष्मपिष्टं निर्मायते।

भवति। गाजियाबादस्य अस्य उद्योगस्य प्रतिनिधिः अवदत्, "एतत् यन्त्रं मुख्यतया तेभ्यः अस्ति ये व्यायामाय योगाय समयं न प्राप्नुवन्ति। महिलाः गृहे एव सहजतया चालयितुं शक्नुवन्ति

एवं यन्त्रं कार्यं करोति

यन्त्रस्य रचना एतादृशी भवति यत् यदा कदापि कश्चन व्यक्तिः पेडलं निपीडयति तदा यन्त्रे प्रविष्टानि कच्चीनि कच्चीनि पिष्टानि कृत्वा पिष्टरूपेण बहिः आगच्छन्ति एतत् द्विचक्रिकासदृशं यन्त्रं विद्युत्चक्रे विकल्पः अस्ति, पर्यावरणस्य अनुकूलं च अस्ति।

प्रदर्शनीयां जनानां समूहः

समागतः, ज्ञातुम् उत्सुकः

एतत् यन्त्रं ओडीओपी प्रदर्शनीयां जनानां मध्ये चर्चायाः विषयः अभवत्। भक्ताः न केवलं तत् दृष्ट्वा उत्साहिताः सन्ति, अपितु स्वगृहेषु स्थापयितुं योजनं कुर्वन्ति। यन्त्रस्य सरलता, उपयोगिता च प्रदर्शनीयां शोभेभ्यः उत्पादेभ्यः भिन्नं करोति।

गृहव्यायामशाला तथा पिष्ट पेषणम् एकत्र

गृहे लघुव्यायामशालारूपेण उपयोक्तुं शक्यते। यन्त्रस्य संचालनार्थं व्यक्तिः पेडलस्य आवश्यकता भवति, येन शरीरस्य व्यायामः अपि

हिमाचलवार्ता: : हिमाचलस्य अधिकारिणः कृषिविपणनस्य उन्नयनविषये स्वविचारं प्रस्तुतवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ता: - कार्यशालायाः प्रतिनिधिः। भारतसर्वकारस्य कृषि-कृषक-कल्याण-मन्त्रालयेन तेलङ्गानायाः हैदराबादे द्विदिनात्मकायाः कार्यशालायाः आयोजनं कृतम्। अस्यां कार्यशालायां राज्य उद्यानविभागस्य पक्षतः सहायकपरियोजनानिदेशकः एचपी शिवा डॉ. रमल अंगारिया, उद्यानप्रसादाधिकारी डॉ. डॉ. लवलीतराणा भवाराणा जिलाकांगड़ाः भागं स्वीकृतवन्तौ

अस्याः कार्यशालायाः उद्देश्यं देशे कृषिविपणनस्य भविष्यस्य स्वरूपं निर्मातुं, कृषिविपणने उन्नयनस्य सुविधायै विपणन-उत्पादन-विभागयोः मध्ये समन्वयस्य निर्माणं भवति। विपणनार्थं अनुकूलवातावरणं निर्मातुं रणनीतयः विकसितुं विभिन्नहितधारकाणां मध्ये चर्चायाः सुविधां कर्तुं अपि। डॉ. रमल अङ्गारिया इत्यनेन उक्तं यत् कार्यशालायां विशेषतया भारते कृषि-उद्यान-विपणनस्य उज्ज्वल-भविष्यस्य विषये केन्द्रितम् अस्ति। अस्मिन् काले उत्पादनपक्षेः सह कृषिविपणनसुधारानाम् अपि समीक्षात्मकरूपेण मूल्याङ्कनं कृतम्। भविष्ये केन्द्रीकृत्य विपणनविस्तारद्वारा कृषिविपणने सहभागिताविभागानाम् भूमिकायाः विषये अपि च निजीक्षेत्रस्य सहभागितायाः विषये चर्चा कृता। अस्यां कार्यशालायां देशस्य ४० अधिकारिणः भागं गृहीतवन्तः इति सः अवदत्। अस्मिन् विभिन्नराज्यकृषिविपणनमण्डलानां, राज्यकृषिविपणनविभागानाम्, कृषि, उद्यानपालनं, पशुपालनं, मत्स्यपालनं, रेशम उत्पादनम् इत्यादीनां विभागानां अधिकारिणः समाविष्टाः आसन्।

हिसारे सवैभवं सम्पन्नः प्रबोधनवर्गः

हिमसंस्कृतवार्ता: डॉ. रविदत्तपोलस्यः। संस्कृतभारती हरियाणा द्वारा हिसारस्थे आर्यनगरगुरुकुले आयोजितः प्रबोधनवर्गः पूर्णतां प्राप्तः। वर्गोऽस्मिन् ५५ वर्गाधिः २५ शिक्षकप्रबन्धकाः च भागमवहन्। १४ जनवरी २०२५ मङ्गलवासरे प्रबोधनवर्गस्य भव्यः समारोपः आयोजितः। समारोहे मुख्यातिथिरूपेण हरियाणासर्वकारस्य मन्त्रिणः श्रीरणबीरगंगवामहोदयस्य प्रतिनिधिरूपेण तस्य पुत्रः श्रीसञ्जीवगंगवा, विशिष्टातिथिरूपेण स्थानीयः विधायकः श्रीरणधीरपनिहारः, गुरुजम्भेश्वरविज्ञानप्रौद्योगिकविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रो. नरसिंहरामबिश्नोई च उपस्थिताः अभवन्। कार्यक्रमस्य मुख्यवक्ता उत्तरक्षेत्रसङ्घटनमन्त्री मा. नरेन्द्रमहोदयः उपस्थितः आसीत्। कार्यक्रमस्य अध्यक्षतामकरोत् गुरुकुलप्रबन्धसमितेः मन्त्री श्रीलालबहादुरखोवालः। वर्गाधिः सरलसंस्कृतेन अनेकान् आकर्षककार्यक्रमान् प्रस्तुतवन्तः। विधायकमहोदयः अत्यन्तं प्रभावितः सन् संस्कृतभारत्याः सर्वविधसहयोगं कर्तुम् इच्छां प्रकटितवान्। श्रीसञ्जीवगंगवा सम्भाषणशिक्षणाय अहमपि वर्गे भागग्रहणं करिष्यामि इत्यवदत्। कुलपतिमहोदयेन संस्कृते विज्ञानम् इति विषयः विस्तरेण

प्रतिपादितः। मुख्यवक्ता श्रीनरेन्द्रमहोदयः अभाषत् यत् सर्वासं समस्यानां समाधानं विद्यते अस्मिन् लोके। इदानीं हरियाणाराज्ये संस्कृतभारत्याः कार्यं वर्धमानमस्ति, सर्वैः सम्भूय प्रयत्नः क्रियते चेत् अचिरमेव स्थितिः परिवर्तिता भवेत् इति। कार्यक्रममाध्यक्षेण खोवालमहोदयेन संस्कृतभारत्याः कार्यस्य श्लाघा कृता, अग्रे मिलित्वा कार्यकरणस्य इच्छा प्रकटिता। अन्ते हिसारजनपदमन्त्री श्रीराजकुमारमहोदयः सर्वान् प्रति कृतज्ञताम् अप्रकटयत्। वर्गस्य शिक्षणप्रमुखः देवांशमहोदयः वर्गस्य कृतं प्रस्तुतवान्। अस्मिन् अवसरे वर्गाधिकारी श्रीदीलिपचन्दः, प्रान्तसहमन्त्री श्रीभूपेन्द्रशर्मा, कोषप्रमुखः डॉ सुरेशकुमारः, गीताशिक्षणप्रमुखः डॉ जयपालः, विभागसंयोजकः डॉ शैलेन्द्रमहोदयः, सहविभागसंयोजकः श्रीसुशीलमहोदयः, नितेशकुमारः, सुलेन्द्रः, रजनी, कविता, प्रिंसः, सुनीलः, वैष्णवी, अंजली, सोमा, ध्रुवः, अंकितः, नीरजः इत्यादयः महतीं भूमिकाम् अवहन्। श्रीनवीनकौशलः हिसारविभागस्य सङ्घटनमन्त्री इति घोषणा सर्वेषां हर्षम् अजनयत्। प्रातः दीक्षान्ते श्रीनवीनमहोदयः स्वबौद्धिकसत्रे अस्माभिः स्वस्थानं प्राप्य कथं कार्यं विधेयम् इति विषयम् उपस्थापितवान्।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

उत्तरकाण्डम्! (चतुष्पञ्चाशत्तमः सर्गः)
अश्वमेधयज्ञस्य प्रस्तावः

ततः पूज्यमानः ततस्ततः राघवः अर्द्धदिवसे प्राप्ते अयोध्यां प्राप्य पुष्पात् अवतीर्य कामगामिनं रुचिरं पुष्पकं गच्छ गच्छति उक्त्वा तं विसर्ज्य कक्षान्तरस्थितं द्वाःस्थं वाक्यमब्रवीत्- त्वं शीघ्रं गत्वा भरतं लक्ष्मणं च ममागमनस्य वार्तां श्रावयित्वा मम समीपम् आनय। अक्लिष्टकर्मणः रामस्य भाषितं श्रुत्वा द्वाःस्थः तौ भरतलक्ष्मणौ आहूय राघवाय न्यवेदयत्। ततः तौ भरतलक्ष्मणौ प्राप्तौ दृष्ट्वा रामः तौ श्लिष्ट्वा अब्रवीत् हे राघवौ! यथातथ्यमनुत्तमं द्विजकार्यं मया कृतम्। इदानीं धर्मसेतुं भूयः कर्तुमिच्छामि। युवाभ्यां सह अहं राजसूयमनुत्तमं यष्टुमिच्छामि। धर्मवित् सोमः धर्मेण राजसूयम् इष्ट्वा सर्वलोकेषु कीर्तिं शाश्वतं स्थानं च प्राप्नोत्। अतः अस्मिन्नहनि यत् श्रेयः तन्मया सह चिन्त्यताम्।

राघवस्य भाषितं श्रुत्वा वाक्यविशारदः भरतः प्राञ्जलिर्भूत्वा वाक्यमब्रवीत् हे राघव! त्वयि परः धर्मः, त्वयि च सर्वा वसुधरा प्रतिष्ठिता। हे महाबाहो! अमराः प्रजापतिमिव महीपालाश्च सर्वे त्वां महात्मानं लोकनाथं निरीक्षन्ते। हे राजन्! पुत्राः पितृवत् त्वां सर्वे पश्यन्ति। पृथिव्याः सर्वेषां प्राणिनां त्वं गतिभूतोऽसि। अतः त्वम् एवं विधं यज्ञं कथं कर्तुम् अर्हसि यत्र पृथिव्यां राजवंशानां विनाशः दृश्यते? हे राजन्! एतेन पृथिव्यां पौरुषमागताः ये पुरुषाः सन्ति तेषां सर्वकोपजः सङ्घयः भविता। अतः हे पुरुषशार्दूल! त्वं इमां पृथिवीं हन्तुं नार्हसि यतः इयं पृथिवी तव हि वशे वर्तते।

भरतस्य अमृतमयं वाक्यं श्रुत्वा सत्यपराक्रमः रामः अतुलं हर्षं लब्ध्वा भरतं शुभं वाक्यमब्रवीत् हे पुरुषव्याघ्र! तव वचने अहं प्रीतोऽस्मि परितुष्टोऽस्मि। हे पुरुषव्याघ्र! त्वया धर्मसमागतम् अक्लीवं वाक्यं व्याहृतम्। हे धर्मज्ञ! तव सुव्याहृतेन अहं राजसूयात् क्रतूत्तमात् निवर्तयामि। विचक्षणैः लोकपीडाकरं कर्म न कर्तव्यम्।

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः

pradipnath997@gmail.com

हिमसंस्कृतवार्ता: डॉ. विवेक शर्मा,
जोगिन्द्रनगरम्

* सामान्यज्ञानम् *

- प्रश्नः 1. फिरोजशाह- कोटला क्रीडाङ्गणम् (क्रिकेट) कुत्र अस्ति?
उत्तरम् : देहली
प्रश्नः 2. 'गोलम्' इत्यस्य रचयिता कः अस्ति?
उत्तरम् - 'आर्यभट्टः'
प्रश्नः 3. 'भूताय बलिः' इत्यस्य समस्त पदं किम्?
उत्तरम्- भूतबलिः। (चतुर्थीतत्पुरुषः)
प्रश्नः 4. 'निर्धनः' इत्यस्य सन्धि- विच्छेदं कुरुत-
उत्तरम्- 'निः + धनः'
प्रश्नः 5. भारतस्य सर्वाधिकं विशालं डेल्टायाः नाम किम्?
उत्तरम् - सुन्दरबनडेल्टा।

बाहुबली चलच्चित्रस्य अनुष्का शेटी इत्यस्याः

'घाटी' इति चलच्चित्रम् अप्रैलमासे प्रदर्शितं भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी (मुम्बई) प्राप्तनूतनावार्तानुसारं प्रसिद्ध-बाहुबली इत्यस्मिन् चलच्चित्रे देवसेना इत्यस्याः भूमिकां निर्वहति दक्षिणस्य अभिनेत्री अनुष्का शेटी अतीव शीघ्रमेव घाटी चलच्चित्रे दृश्यते। अस्य चलच्चित्रस्य प्रदर्शनस्य तिथिः घोषिता जाता। इति अनुष्कायाः घाटी चलच्चित्रम् अप्रैलमासे

प्रेक्षागृहेषु प्रदर्शितं भविष्यति। निर्माताः सामाजिकमाध्यमेषु एकं छायाचित्रं प्रसारितं कृत्वा विमोचनस्य तिथ्याः घोषणां कृतवन्तः। निर्माताः लिखितवन्तः यत् घाटी इत्यस्याः राज्याः दृष्टौ अग्रे, क्रोधस्य च कथा अस्ति। इति घाटी चलच्चित्रम् अप्रैलमासस्य १८ दिनाङ्के प्रेक्षागृहेषु प्रदर्शितं भविष्यति।